

«هند و طالبان: تعادل میان استراتژی منطقه‌ای و مسئولیت حقوق بشری»

گزارش

مقدمه

در روز دوشنبه، ۱۵ سپتامبر ۲۰۲۵، ویناری مهم با عنوان «هند و طالبان: تعادل میان استراتژی منطقه‌ای و مسئولیت حقوق بشری» توسط ابتکار برین برای توسعه برگزار شد. این رویداد با هدف بررسی دیپلماسی محتاطانه اما عمل‌گرایانه هند در قبال رهبران طالبان در افغانستان طراحی شده بود. وینار در چهار بخش به بررسی روابط تاریخی و استراتژیک دهلی‌نو و کابل، پیامدهای ژئوپلیتیکی برای جنوب آسیا و فراتر از آن، چالش‌های حقوق بشری و اخلاقی – به‌ویژه برای دختران و زنان افغان – و پیشنهادهای سیاستی برای تعامل آینده با در نظر گرفتن جمعیت افغانستان پرداخت.

جزئیات برنامه

وینار بین‌المللی «هند و طالبان: تعادل میان استراتژی منطقه‌ای و مسئولیت حقوق بشری»، که توسط ابتکار برین برای توسعه سازمان‌دهی شده بود، بستری برای بحث‌های مبتنی بر شواهد و واقعیات درباره تغییر محوری در تعامل هند با رهبران طالبان فراهم کرد. این اقدام، سابقه‌ای در جنوب آسیا و فراتر از آن برای تعامل با طالبان، که همچنان یک گروه منفور جهانی محسوب می‌شود، ایجاد کرده است. با دیدگاه‌های متنوع و غنی شده از تجربیات سخنرانان از هر دو کشور، این وینار جنبه‌های دیپلماتیک و بشردوستانه را پوشش داد و هزینه‌های تعامل دهلی‌نو با رژیم سخت‌گیر کابل را بررسی کرد.

این رویداد به‌صورت زنده در چندین پلتفرم پخش شد و گفت‌وگویی میان شهروندان افغان، فعالان حقوق بشر، سخنرانان از هند و جامعه جهانی را تسهیل کرد. هم‌افزایی دیدگاه‌ها و تجربیات، مرزهای جغرافیایی را درنوردید و به‌عنوان مجرای برای تقویت مطالبات عدالت، کرامت انسانی و صلح عمل کرد. این برنامه به‌طور دقیق تعامل هند با طالبان را تحلیل کرد و چارچوب سیاستی برای تعادل بین منافع استراتژیک منطقه‌ای غیرقابل‌مذاکره و انجام مسئولیت‌های اخلاقی ارائه داد.

پنل بحث: تحلیل انتقادی وضعیت افغانستان

پنل متشکل از دیپلمات‌های سابق، پژوهشگران، محققان و دانشگاہیانی بود که تعاملات رو به رشد هند با رهبران طالبان را رصد کرده، انگیزه‌های اقتصادی و ژئوپلیتیکی را ارزیابی کرده و پیشنهادهایی برای مسیر پیش‌رو ارائه داده‌اند.

موضوعات کلیدی بحث:

- ❖ زمینه تاریخی و استراتژیک روابط هند و طالبان
- ❖ پیامدهای ژئوپلیتیکی برای جنوب آسیا و فراتر از آن
- ❖ چالش‌های حقوق بشری و اخلاقی

❖ سناریوهای آینده و ثبات منطقه‌ای

سخنرانان

پنل شامل سخنرانان برجسته‌ای از جمله آقای حیدری، دکتر شریفی، خانم شکاوت و آقای کمار بود که هر یک دیدگاه‌های منحصره فردی ارائه کردند:

❖ آقای محمد اشرف حیدری، سفیر پیشین افغانستان در هند، ایالات متحده و سریلانکا و پژوهشگر برجسته در دانشکده سیاست و مطالعات جهانی دانشگاه ایالتی آریزونا: به غفلت هند از مسئولیت منطقه‌ای در تعامل با طالبان به قیمت رنج میلیون‌ها افغان اشاره کرد.

❖ خانم شیوام شکاوت، پژوهشگر جوان در برنامه مطالعات استراتژیک ORF: دیپلماسی دهلی‌نورا تجزیه و تحلیل کرد، خطرات تهدیدات تروریستی از افغانستان را ارزیابی کرد، بر لزوم توجه به حقوق زنان Afghan تأکید کرد و خواستار تقویت حمایت‌های بشردوستانه برای Afghan‌ها شد.

❖ دکتر آربین شریفی، استاد پیشین و رئیس برنامه کارشناسی ارشد سیاست عمومی در دانشکده امور عمومی و بین‌المللی دانشگاه پرینستون و متخصص امور بین‌الملل: سیاست‌های منطقه‌ای تعامل طالبان با همسایگان هند، یعنی پاکستان و چین را ارزیابی کرد، تهدید تروریسم در چهار سال گذشته را بررسی کرد و خواستار یافتن شرکای مشروع در کابل شد.

❖ آقای آمیت کمار، پژوهشگر ارشد در BITS، پیلانی: نکات کلیدی ضرورت ادامه هم‌پیمانی دیپلماتیک هند با افغانستان را مطرح کرد، نقش هند به‌عنوان همسایه‌ای خوب را برجسته کرد و نسبت به تهدیدات آینده‌ای که دهلی‌نو از منطقه با آن مواجه است هشدار داد.

تحلیل محتوای سخنرانان: دیدگاه‌ها و رویکردها این بخش خلاصه‌ای تحلیلی از مشارکت‌های سخنرانان ارائه می‌دهد:
دیدگاه آقای حیدری:

❖ تأکید ویژه‌ای بر مزایایی که دهلی‌نو در دوره دولت جمهوری در افغانستان شاهد بود، داشت و از نبود کمک دوجانبه در زمان سقوط کابل انتقاد کرد.

❖ از دولت هند خواست تا با افغان‌های در تبعید از طریق ابتکارات اجتماعی و فرهنگی تعامل کند.

❖ به کاستی‌های رویکرد «بازی با حاصل جمع صفر» دهلی‌نو در تعامل با طالبان بدون توجه به هزینه‌های اجتماعی و دموکراتیک این اقدام اشاره کرد.

دیدگاه خانم شکاوت:

- ❖ به روابط چندصدساله دهلی نو و کابل مبتنی بر پیوندهای مردم بامردم با وابستگی‌های فرهنگی دیرینه اشاره کرد.
- ❖ با وجود چندین ابتکار کمک بشردوستانه در زمینه ویزا، دارو و امداد زلزله، هزینه حفاظت از منافع هند در افغانستان را زنان افغان متحمل شده‌اند.
- ❖ هند باید به‌عنوان یک قدرت منطقه‌ای پیشرو باشد، نگرانی‌ها برای افغانها را در گروه‌های منطقه‌ای مطرح کند و سیاست خود را با توجه به تحولات پویای افغانستان بازتنظیم کند.

دیدگاه دکتر شریفی:

- ❖ به اشتراک‌گذاری امنیتی و اطلاعاتی بین هند و دولت افغانستان طی ۲۰ سال اشاره کرد.
- ❖ تأکید کرد که رابطه‌ای مثمرتر و مسئولانه بین افغانستان و هند تنها در سایه یک دولت مشروع مبتنی بر قانون در کابل امکان‌پذیر است و نسبت به رها کردن افغانستان در حالت بلاتکلیفی هشدار داد.
- ❖ تعامل هند برای ایجاد تعادل در برابر تماس‌های پاکستان و چین با طالبان است، اما ارزیابی منافع کوتاه‌مدت و بلندمدت ضروری است.

دیدگاه آقای کمار:

- ❖ بر تعامل هند با طالبان در راستای منافع ملی و نگرانی‌های امنیتی دهلی نو تأکید کرد و آن را هم‌راستا با عدم مداخله در سیاست داخلی دیگر کشورها دانست.
- ❖ به اجماع عمومی در میان ذی‌نفعان افغان اشاره کرد که گروه طالبان در حال حاضر ابزاری ژئوپلیتیکی برای حفاظت از منافع امنیتی و توسعه‌ای در منطقه است.
- ❖ به حضور و کنترل گسترده چین بر افغانستان و فراتر از آن (ایران، تاجیکستان و ازبکستان) تحت حاکمیت طالبان اشاره کرد که هند را وادار به گسترش ردپای دیپلماتیک خود در این کشور کرده است.

استراتژی‌های پیشنهادی و نتیجه‌گیری

- ❖ رهبری مسئولیت منطقه‌ای: هند باید به‌عنوان بزرگ‌ترین دموکراسی نقش رهبری را بر عهده بگیرد، به رسمیت شناختن طالبان را رد کند، کمک‌های بشردوستانه را ادامه دهد و پناهگاهی برای استعداد‌های افغان فراهم کند.

- ❖ با افغانها، برای افغانها و از افغانها: افزایش تعامل با افغانها، ازتنظیم سیاست دوجانبه با افغانستان با توجه به تحولات قدرت و ادامه ابتکارات بشردوستانه.
- ❖ همپیمانی دیپلماتیک مبتنی بر حمایت: با توجه به تغییرات اندک در مسیر کنونی تعامل هند با طالبان، دولت هند باید دست کم برای افغانها حمایت کند و به یک رهبر منطقه‌ای تبدیل شود.
- ❖ تقویت اقتصاد افغان برای حسن نیت بلندمدت: هند باید به سرمایه‌گذاری در پروژه‌های توسعه افغانستان، بندر چابهار و کریدور حمل‌ونقل بین‌المللی شمال-جنوب ادامه دهد.
- ❖ مشروعیت در برابر بقا: با وجود موانع دیپلماتیک، هند باید به‌عنوان یک شریک اقتصادی ادامه دهد تا بند ناف مالی برای صدها هزار افغان فراهم کند، صرف‌نظر از رژیم نامشروع.

نتیجه‌گیری:

دیپلماسی مسئولانه و اخلاقی نیاز روزگفت‌وگویی بیش از دوساعته درباره بررسی رابطه چندصدساله دهلی‌نو و کابل که توسط رژیم سخت‌گیر طالبان آزمایش شده است، دیدگاه‌های متنوعی را به همراه داشت - اما همه در نگرانی برای حفاظت از جمعیت افغان تحت حاکمیت طالبان متحد بودند.

با ابراز ناامیدی از افزایش تعامل هند با رهبران طالبان، این سمینار مسئولیت دیپلماتیک و بشردوستانه‌ای را که از دهلی‌نو انتظار می‌رفت - به‌ویژه برای حفاظت از میلیون‌ها افغان - برجسته کرد. با اقدامات اندک انجام‌شده در ماه‌های پس از ۱۵ اوت ۲۰۲۱، تعامل محتاطانه هند اکنون در حال پیمایش روابط با گروه تحت تحریم‌های سازمان ملل است. در حالی که روسیه و چین به‌عنوان رژیم‌های اقتدارگرا باقی می‌مانند، هند به‌عنوان یک دموکراسی انتظار می‌رود نگرانی‌های خود را برای همسایگان افغان خود که با رژیم سرکوبگری مواجه‌اند که حقوق اولیه آموزش و کار را برای نزدیک به نیمی از جمعیت دختران و زنان افغان از بین برده است، ابراز کند.

با توجه به فشار منطقه‌ای برای پیشی گرفتن از رقبایمانند چین و پاکستان، تعامل هند تحت هدایت نگرانی‌های امنیتی خود به دلیل حضور دست کم ۲۰ گروه تروریستی در افغانستان است که توسط طالبان حمایت می‌شوند.

با این حال، دهلی‌نو در حفظ پیوندهای مردم‌باز خود با افغانستان ثابت‌قدم است در حالی که به نگرانی‌های امنیتی خود توجه دارد. همان‌طور که دیپلمات‌ها و پژوهشگران پندل به‌درستی پیشنهاد کردند، این تعامل می‌تواند با ایفای نقش هند به‌عنوان یک رهبر منطقه‌ای که در هر مرحله ممکن در آسیا و فراتر از آن برای دختران و زنان افغان سخن می‌گوید، غنی‌تر و اصلاح شود.

این گام یکی از اولین اقدامات اصلاحی مناسب برای یک متحد منطقه‌ای خواهد بود و اعتماد افغان‌هایی را که به دهلی‌نو امیدوارند، بازی‌گرداند.